

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Conf. cu originalul

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT
București, 15 iunie 2022
Nr.4C-11/136

RAPORT
asupra propunerii legislative pentru modificarea și completarea art. 168 din Legea educației naționale 1/2011
(Plx. 150/2022)

1. În baza prevederilor art. 95 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu adresa nr. Plx. 150 din 26 aprilie 2022, Comisia pentru învățământ a primit spre dezbateră, în fond, propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 168 din Legea educației naționale 1/2011.

Pentru întocmirea raportului, Comisia a analizat avizul negativ al Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor, avizul favorabil al Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, avizul favorabil al Comisiei pentru știință și tehnologie, avizul favorabil al Consiliului Legislativ nr.423/15.04.2022 și avizul favorabil al Consiliului Economic și Social nr.1994/05.04.2022, Punctul de vedere negativ al Bibliotecii Naționale a României nr. 3252/19.05.2022.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea art.168 din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în sensul condiționării emiterii titlului de doctor, prin ordin de ministru, de transmiterea de către instituțiile organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD) a tezei de doctorat către Biblioteca Națională a României și publicarea tezei de doctorat pe site-ul administrat de Ministerul Educației.

2. În funcție de obiectul și conținutul său, propunerea legislativă face parte din categoria legilor **organice**, potrivit prevederilor art. 73 din Constituția României, republicată.

La lucrările Comisiei au fost prezenți un număr de 23 deputați, din totalul de 26 membri ai Comisiei.

În baza prevederilor art. 56 și 57 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, la dezbaterile propunerii legislative a participat ca invitat domnul Ionel - Florian Lixandru - secretar de stat în cadrul Ministerului Educației, domnul senator Ștefan Pălărie - inițiator.

3. Potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, și ale art. 92 alin.(8) din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, Camera Deputaților este **primă Cameră sesizată**.

4. În urma dezbaterii, în ședințele din data de 08 și 15 iunie 2022, Comisia, cu 17 voturi pentru respingere, 4 voturi împotriva respingerii și 2 abțineri, a adoptat un **raport de respingere** din următoarele considerente:

- forma în vigoare a alin.(7) al art.168 din Legea nr. 1/2011 stabilește faptul că titlul de doctor se atribuie prin ordin de ministru, după validarea tezei de către Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU). Potrivit prevederilor legale în vigoare, CNATDCU este singurul organism cu competențe în evaluarea științifică a dosarului candidatului la titlul de doctor. Astfel, la baza emiterii ordinului privind atribuirea titlului științific stă propunerea CNATDCU de acordare a titlului de doctor. În condițiile art. 168 alin.(10) din Lege, o teză de doctor se transmite către Biblioteca Națională a României doar după validarea acesteia și acordarea titlului de doctor de către CNATDCU;

- Biblioteca Națională a României (BNaR) și CNATDCU publică tezele de doctorat pe Platforma REI - Teze de doctorat publice (<https://rei.gov.ro/teze-doctorat>) după acordarea titlului de doctor de către Ministrul Educației prin ordin de ministru și consideră corectă și funcțională actuala succesiune a etapelor. Aceasta este înlănțuirea firească a etapelor de depunere a tezelor de doctorat, câtă vreme titlul de doctor se atribuie prin ordin de ministru și nu prin validarea acordată de CNATDCU. Fără atribuirea titlului de doctor prin ordin de ministru emis de Ministrul Educației, lucrarea nu poate fi depusă și prelucrată în Depozitul legal și nu poate primi numărul unic de depozit legal, conform legii. Lucrarea este opera unui doctor în domeniul respectiv, exclusiv după emiterea ordinului de ministru care conferă titlul. BNaR nu poate accepta lucrarea în depozitul legal decât după emiterea ordinului de ministru, aceasta fiind ultima etapă în procesul de validare a unei lucrări de doctorat și de atribuire a titlului de doctor pe baza lucrării respective;

- actuala succesiune de etape în procesul de validare a tezelor de doctorat și acordare a titlului de doctor este stabilită și prin Codul studiilor universitare de doctorat (HG nr. 134 din 2 martie 2016 pentru modificarea și completarea Codului studiilor universitare de doctorat, aprobat prin HG nr. 681/2011);

- pârgھیile de control a activității IOSUD-urilor trebuie formate și exercitate din interiorul sistemului și nu printr-o instituție aflată în subordinea altui minister, și anume Ministerul Culturii. Biblioteca Națională a României are drept de control asupra editorilor români, persoane juridice și fizice, în baza Legii nr. 111/1995 privind depozitul legal de documente și a Legii nr. 186/2003 privind promovarea culturii scrise, pentru documentele tipărite de aceștia pe teritoriul României și în afara ei, cărora li se atribuie un cod ISBN, ISSN sau ISMN, dar nu are drept de control asupra IOSUD-urilor, în privința depunerii tezelor de doctorat;

- platforma REI oferă acces la tezele de doctorat pentru care s-a emis ordin de ministru începând cu anul 2016. O parte din aceste titluri nu sunt disponibile publicului, deoarece autorii au optat pentru publicarea distinctă a tezei și se află în perioada de grație de 24 de luni, cu termene diferite. Prin urmare, în condițiile în care platforma REI nu face publică aceste titluri, nici BNaR nu le poate pune la dispoziție;

- de la data publicării Legii nr. 19/2019 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2018 privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, care a introdus alin (10) la art. 168, așa cum este formulat în prezent, au fost eliminate în fapt problemele generate de necorelarea între celor două reglementări legale - H.G. nr.134/2016 și Legea nr.111/1995;

- în expunerea de motive se invocă adresa B.N.a.R. nr. 4066/07.07.2020 către Ministerul Culturii, prin care este evidențiat numărul tezelor de doctorat transmise în format digital către BNaR de fiecare IOSUD prin raportare la numărul tezelor de doctorat transmise în format letric, iar concluziile expuse se bazează pe un document întocmit în urmă cu doi ani, care nu mai este de actualitate, fără să se solicite instituției o actualizare la zi a raportului;

- încadrarea tezelor de doctorat nepublicate în categoria "lucrărilor de interes public" și plasarea acestora sub incidența Legii nr. 544/2001 este eronată, deoarece tezele de doctorat sunt documente publice, conform art. 168 alin. (9) din Legea educației naționale nr. 1/2011, și nu de interes public, în sensul Legii nr. 544/2001. Toate documentele aflate în colecțiile Bibliotecii Naționale a României - colecții curente, colecții speciale, sau depozit legal, nu sunt produsul activității instituției și accesul la acestea nu se află sub incidența Legii nr. 544/2001;

- începând din anul 2011, art. 168 alin. (9) din Legea nr. 1/2011 stabilește că *"Teza de doctorat este un document public. Aceasta se redactează și informat digital. [...] Teza de doctorat și anexele sale se publică pe un site administrat de Ministerul Educației. Cercetării. Tineretului și Sportului, cu respectarea legislației în vigoare în domeniul drepturilor de autor"*;

- accesul la colecțiile Bibliotecii Naționale a României, anume consultarea publicațiilor în sălile de lectură, este reglementat de Legea Bibliotecilor nr. 344/2002, republicată, Legea nr. 111/1995, privind depozitul legal de documente, republicată, Legea nr. 186/2003 privind susținerea și promovarea culturii scrise, Regulamentul de organizare și funcționare a Bibliotecii Naționale a României, aprobat prin Ordinul Ministerului Culturii nr. 2746/09.03.2020, regulamentele pentru utilizatori, elaborate în concordanță cu prevederile legale referitoare la protecția patrimoniului cultural național, la drepturile de autor și la drepturile conexe. În conformitate cu prevederile legale, exemplarele primite cu titlu de depozit legal, inclusiv tezele de doctorat, nu pot face obiectul comunicării la sala de lectură și nici a împrumutului interbibliotecar. În ceea ce privește exemplarele digitale ale tezelor de doctorat primite în format letric prin depozitul legal, începând din anul 2016, Biblioteca Națională a României a asigurat în situ, pe două stații de lucru dedicate, accesul la tezele de doctorat în format electronic primite din partea IOSUD-urilor. Din anul 2016, în limita resurselor umane și financiare de care dispune, BNaR a venit în întâmpinarea utilizatorilor și a realizat copii substituit în format electronic, pentru tezele de doctorat nepublicate din fondul 1965-2017, solicitate pentru consultare printr-o cerere disponibilă în format electronic. Majoritatea tezelor de doctorat din fondul depozitului legal (peste 85.000 de titluri, anii 1965-2019) sunt nepublicate, sunt exclusiv în format letric și se află sub incidența dreptului de autor;

- inițiatorii introduc o nouă condiție de atribuire a titlului de doctor, conform propunerii de modificare a art. 168 alin. (7), și anume după transmiterea tezei către Biblioteca Națională. Ori, după cum am menționat anterior, CNADTCU, potrivit art.168 din Legea nr.1/2011 coroborat cu art. 15 lit. b) din OMEC nr. 4621/2020 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de

Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare este singurul organism competent în acordarea titlului științific de doctor, acest fapt nu este și nici nu poate fi condiționat de demersurile administrative a unor instituții care nu au nici o implicare în evaluarea tezei de doctorat și care pot genera întârzieri ce prejudiciază beneficiarii normei.

PREȘEDINTE
Natalia-Elena INTOTERO

SECRETAR
Filip HAVÂRNEANU

Șef birou Ioana Florina Mînză
Consilier parlamentar Adrian Iacob